WASHINGTON D C

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 17. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го СІЧНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 27, 1966 No. 17. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 26-го січня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ДОМАГАЄТЬСЯ ПО 3.386 БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ НА ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ, і то таку суму мав би схвалити Конгрес на кожний із 5-ох найближчих фінансових років. Вже тепер сподіваються, що Конгрес, головним чином Палата Репрезентантів, не погодиться на це, щоб схвалювати суми на допомогу закордонним державам наперед на кілька років. Президент заявив, що довготермінове схвалення фондів на допомогу закордонові потрібне на те, щоб можна було краще плянувати цю допомогу. Ширше вмотивування цієї справи має бути в окремому зверненні Президента про допомогу закордонові. $2.469 більйона призначені на економічну допомогу, а решта на військову.

НОВИЙ БЮДЖЕТ НА 1967-ий РІК СТАНОВИТЬ ТІЛЬКИ 15 ВІДСОТКІВ РІЧНОЇ КРАЙОВОЇ ПРОДУКЦІЇ, хоч його сума рекордово висока, бо становить $112.8 більйона. Фахівці економісти твердять, що новий бюджет у відношенні до крайової продукції є такий самий, як в 1956 році, коли федеральні витрати становили тільки $60 більйонів, бо вони були також 15-ма відсотками тодішньої крайової продукції. В роках 1952 і 1953, під час війни в Кореї, федеральний бюджет становив 17 відсотків крайової продукції, а під час другої світової війни в 1943 до 1945 року федеральний бюджет виносив аж 45 відсотків крайової продукції.

УРЯД ВИРІШИВ, ЩОБ І В ЦЬОМУ РОЦІ 3.2 ВІДСОТКА БУЛИ ВИСОТОЮ, до якої можна збільшувати заробітні платні при заключуванні нових контрактів про працю. Дехто гадає, що оцю найвищу висоту треба б збільшити, бо в минулому році крайова продукція ЗДА збільшилася до 5.5 відсотка. Але Рада Економічних Дорадників вирішила затримати цей показник із минулого року. Вислано відповідні інструкції до провідників робітничих організацій і до працедавців, бо показник 3.2 відсотка є корисний, щоб не допустити до інфляції.

МАЙКЕЛ КВІЛЛ ОСКАРЖУЄ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА В „ДЕШЕВІЙ ПОЛІТИЦІ" під час 12-денного страйку транспортових робітників в Ню Йорку. Квілл є головою Спілки Транспортових Робітників. Він був заарештований за це, що незаконно наказав страйкувати робітникам. Вийшовши зі шпиталю 24-го січня, Квілл 25-го січня заявив на пресовій конференції, що Президент „бавився в дешеву політику", коли люди терпіли і втрачали заробітки. Квілл виступив і проти губернатора Рокефеллера, який обіцяв дати $100 мільйонів місту, але їх не дав. Квілл вимагає, щоб Конгрес перевів переслухання у справі нюйоркського страйку.

РЕСПУБЛІКА ПЕРУ ОСКАРЖУЄ СССР В ПОРУШЕННІ ЗАСАДИ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ, бо СССР підтримує підривні дії проти демократичних урядів Перу та інших латинських американських держав. Скаргу перуїянського уряду підтримали представники Венесуелі й Колюмбії і її переслано Організації Американських Держав. Перу домагається, щоб цю скаргу передати генеральному секретареві Об'єднаних Націй У Тантові з просьбою, щоб він запізнав із нею всі країни, що є членами ОН. Безпосередньою причиною скарги була заява голови совєтської делегації в Гавані, яка є явним порушенням засади, яка забороняє чужим державам вмішуватися у внутрішні справи інших держав.

У СВІТІ

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ СТАВ ГОЛОВОЮ 150-ЧЛЕННОЇ КОМІСІЇ, яка має виготовити новий статут для 37.000 совєтських колгоспів, поруч з якими існує ще 10.000 радгоспів. Дотеперішня організація колгоспів спиралася на постановах з-перед 31-го року, які, за твердженням Брежнєва, є „перестарілі". Нові правила мають бути затверджені на найближчому „конгресі колгоспів", що має відбутися з кінцем цього року. На цю тему розписується тепер „Сельская Жизнь". Насправді ідеться про ще один з пречисленних дотеперішніх невдачних експериментів із хліборобством в СССР.

ІНДІЯ І ПАКІСТАН ПОЧАЛИ ВІДКЛИКУВАТИ свої війська з територій, що їх зайняли під час короткої минулорічної війни. Хоч в обох тих країнах нема великого захоплення так званим Ташкентським протоколом, себто договором, що його підписали в Ташкенті пакістанський президент Мохаммед Аюб Хан і померлий зараз після підписання того акту індійський прем'єр Лял Багадур Шастрі, про уряди обох країн, зберігають умови того договору. Для індійців це справа чести — з уваги на пам'ять померлого прем'єра Шастрі.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО ЗАЯВИВ на пресовій конференції, що він призначив окремого дипломата, колишнього амбасадора, Масаїчі Йокояму, щоб той об'їхав цілий ряд чужих країн у справі скликання мирової міжнародної конференції для справи В'єтнаму. Сато хвалив мирові зусилля Америки, зокрема подорож віце-президента Гюберта Гомфрі й амбасадора Аверелла Гарримана, але признав, що покищо ті американські зусилля не дали бажаного висліду.

ЛІДЕР БРИТІЙСЬКИХ КОНСЕРВАТИСТІВ ЕДВАРД ГІТ не погоджується з прем'єром Британії, лідером Партії Праці Гарольдом Вільсоном, що додаткові економічні санкції доведуть до упадку біло-расистський уряд Родезії Існа Сміта. Навпаки, твердить Гіт, ці санкції скріплять завзяття прихильників Сміта в Родезії. Тому він пропонує нав'язати нові переговори із Смітом на базі гарантії, що британський уряд не хоче безпосередньо правити в Родезії, ані не задумує допускати там до влади чорних автохтонів, поки не прийде довший час для їх підготови.

КРИЗА ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ УСКЛАДНИЛА ситуацію в Европейській Економічній Спільноті. Однак Західня Німеччина, Бельгія і Голляндія відмовились відкликати засідання міністрів закордонних справ, передбачене в Люксембурґу в найближчу п'ятницю. Тому Італія вишле туди тільки міністра фінансів без вирішного голосу, але для заманіфестування солідарности Італії з названими трьома державами й Люксембурґом — проти Франції, яка хоче накидати названій економічній організації свій диктат.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АББА ЕВАН ЗАПРОПОНУВАВ, щоб між Ізраїлем і його арабськими сусідами підписати договір за зразком пакістансько-індійського договору з Ташкенту: визнання пошанування взаємних територій, відмовитись від війни, як засобу вирішування спорів, та рішити мирним шляхом розв'язані існуючі спірні проблеми.

Джансон звернувся до Конґресу з проєктом в справі поборювання вбогости в сільських районах

Вашингтон. — Президент Джансон 25-го січня вислав до Конгресу окреме звернення, в якому пропонує поборювати вбогість в цій країні і в сільських районах. Висліодом цього звернення боротьба проти вбогости в ЗДА поширюється і на села та містечка. Згідно з пропозицією Уряду треба об'єднувати плянування на окремі сільські округи, щоб спільними силами можна було економічно підносити сільські райони цієї країни. Ці округи обіймали б кілька повітів та кілька містечок. Ці округи треба організувати на основі господарських і торговельних спільних прикмет, які є характеристичні для даної околиці. В управі нових дистриктів були б представники з кожного повіту і міських самоуправ. Провід округи мав би дбати про те, щоб координувати всі дії, які служили б до скріплення економіки даної округи. Уряд плянує фінансову допомогу цим округам, щоб вони могли краще плянувати своє об'єднання економічних ресурсів для добра цілої округи. Ці сільські округи мають самі зорганізуватися. Коли це станеться, вони мають предложити плян праці секретареві рільництва, який засвідчить існування даної сільської округи, після чого вона матиме право діставати федеральну допомогу та вести свою діяльність по думці Уряду для економічного піднесення своїх сіл і містечок. В своєму бюджеті на 1867-ий рік Президент намічив покищо малу суму фондів на те, щоб почати перебудову на небачену досі скалю міських нетрів у великих містах. Початкова сума призначена на цю ціль, становить тільки $12 мільйонів. Президент підкреслив, що майже половина вбогих американців живе в сільських районах, на які досі ніхто не звертав уваги. Тому неможлива боротьба проти вбогости, коли не візьметься до уваги сільських районів. Вже минулого року Президент заявив був, що треба однаково трактувати міське і сільське населення. Малі селища і менші сільські місцевості самі не зможуть нічого зробити для покращання своєї економіки і для підвищення життєвої стопи. Тому треба зорганізувати сільські округи, які мали б засоби, людські й матеріяльні, до економічного й культурного розвитку. Покищо на цю ціль Уряд призначає малу фінансову допомогу у висоті $5 мільйонів. Президент сподівається, що його плян, коли Конгрес його схвалить, дасть добрі наслідки, бо можна буде подбати про краще публічне обслуговування нових сільських адміністраційних одиниць, якими будуть новостворені округи. Президент пише в своєму зверненні до Конґресу: „Наша ціль — показати, як спільними силами можна буде в одному повіті заснувати фахову школу, в іншому шпиталь, в третьому курси для вишколу поліцистів, ще в іншому промислову установу, а далі бібліотеку" Все буде в одній окрузі, яка зможе користати з цих нових здобутків, які досі були неможливі, бо окремі повіти не мали засобів на організацію цих установ.

ПРЕЗИДЕНТ ІНФОРМУВАВ ЛІДЕРІВ КОНҐРЕСУ ПРО СИТУАЦІЮ У В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — У вівторок 25-го січня ц.р. відбувся у Білому Домі нарада, скликана Президентом для справи В'єтнаму. У цій нараді взяли участь, крім Президента, віце-президент Гюберт Гомфрі, державний секретар Дін Раск, його заступник Джордж Болл, його спеціяльний асистент для справ крайової безпеки Мек Джордж Банді, похідний амбасадор Аверелл Гарриман, секретар оборони Роберт Мек Намара, голова шефів об'єднаних штабів генерал Ерл Вілер, кол. шеф штабу Армії і кол. амбасадор у Південному В'єтнамі ген. М. Тейлор, і директор Центральної розвідчої агенції адмірал В.Ф. Редборн. З-посеред сенаторів і конґресменів на цю нараду були запрошені лідери обох партій в Сенаті й Палаті Репрезентантів та голови всіх конґресових Комісій. Президент Джансон склав загальне звідомлення про ситуацію у В'єтнамі, при чому підкреслив, що нема з ніяких джерел будь-яких вказівок на зміну становища Північного В'єтнаму, який завжди хоче того самого, цебто — переговорювати тільки на базі своїх вимог, які зводяться практично до визнання права комуністів — заволодіти у Південному В'єтнамі. Президент звернув увагу, що трудно брати на себе відповідальність за такі ходи, які в практиці погіршили б ситуацію американських вояків у Південному В'єтнамі. Цю заяву Президента коментатори інтерпретують, як заповідь, що Президент рішить вне довзі відновити бомбардування Північного В'єтнаму. Американська військова розвідка, ведена у В'єтнамі головно летунським шляхом, має багато світлин — нових мостів і нових шляхів та валок вантажних авт, що їдуть в південному напрямку: це воєнне постачання для комуністичних повстанців у Південному В'єтнамі. Коли під час бомбардування комуністи не зважилися висилати задня автомобільних транспортних валок, то тепер такий рух триває безперервно. Американці мають дуже багато доказів на те, як комуністи використовують павзу в бомбардуванні Північного В'єтнаму для приспішеного і посиленого постачання комуністичним партизанам у Південному В'єтнамі та для збільшування взагалі свого воєнного потенціялу.

„Америка може знищити Росію і Китай" — заявив МекНамара

Вашингтон. — Американська стратегія певна того, що вона має досить керованих ракет, щоб в один час знищити і Росію і Китай без застосування бомбардувальників із обслугою людей — заявив секретар оборони Роберт С. МекНамара перед Підкомітетом Збройних Сил американського Конґресу, що перевіряє запропоновані зміни продукції бомбардувальників. Конґресова перевірка спричинена заявою американського секретаря оборони у грудні про закуп бомбовиків 210 ФБ-111 на суму 1,9 більйонів долярів, щоб ними замінити 425 бомбардувальників Б-52с і Б-58с. МекНамара заявив у своїх виясненнях, які у сцензурованому відписі були передані до преси, що немає заміру припинити зовсім продукції бомбардувальників, хоч американська стратегія має таку скількість керованих ракет, що може знищити одною акцією і Росію і Китай. Не зважаючи на цензуру, вияснення американського секретаря оборони дають вперше повний образ оборонної сили ЗДА. МекНамара стверджував, що в 1970 р. Китай буде загрожувати Америці нуклеарною зброєю в обмеженому виді. МекНамара теж проаналізував совєтську нуклеарну зброю, але заявив при цьому, що „найбільшою загрозою для ЗДА являється Китай". Продукція нуклеарної зброї в Китаю загрожує перш за все престижеві Америки в її зобов'язаннях обороняти приязні країни. У своїх виясненнях МекНамара подав, що під теперішню пору ЗДА не продукують протиракетної зброї, бо ЗДА мають тієї зброї досить, щоб зустріти і загрозу збоку Китаю. МекНамара передбачував, що в 1970 р., коли Китай буде здібний заатакувати нуклеарною зброєю ЗДА, така китайська атака може знищити 6 до 12 мільйонів американського населення. Якщо витратити на протидію цій атаці 8 більйонів долярів, тоді оборонна протиакція зменшить американські втрати на 3 до 6 мільйонів населення; якщо заплянувати оборонну програму на 10.6 більйонів долярів — тоді американські втрати від китайської атаки зменшаться на 2 мільйони населення. Американська нуклеарна стратегія розвивається в двох напрямках: збудувати таку силу, щоб могла знищити ворога після його атаки на ЗДА, як теж бути готовою зліквідувати всі ворожі інсталяції, що загрожують новою атакою. Для цього вистачає одна тисяча міжконтинентальних ракет (ІКБМ — ітерконтінентал балістік міссілс) Мінітмен, 696 ракет Поляріс, та 465 бомбардувальників типу ФБ-111, Б-52г і Б-52г, що їх буде мати Америка на 1975 р. ЗДА готові відплатити кожний напад Совєтського Союзу. Навіть якби Совєтський Союз заатакував — замість американських міст — стратегічні інсталяції ЗДА, то він міг би знищити лише малу частину оборонної сили Америки. Та „вистане лише п'ята частина нашої оборонної сили — заявив секретар американської оборони — щоб знищити у відплатній атаці одну третину населення Совєтського Союзу і половину його оборонної сили"

У Києві вийшов збірник пісень О. Кошиця

Київ. — Напередодні нового року у видавництві „Мистецтво" вийшов друком збірник пісень видатного композитора Олександра Кошиця.

До збірника, впорядкованого й підготовленого О. Миньківським, увійшло понад 30 народніх пісень різного характеру для мішаного хору. Пісні подані у фортепіяновому супроводі. Обкладинку прикрашує гравюра на дереві молодого мистця В. Перевальського.

ОБШАРПАНІ СЕЛА

У роздумах журналіста, друкованих Київською „Літературною Україною" з 21 грудня м. р., Борис Дерев'янко багатомовно запитує: „Чи скрізь наші хати побілені так, як споконвіку вміють білити в Україні? Пройдіть дорогою з Вознесенського до Нової Одеси (Херсонщина) і побачите: таки не скрізь. А чи повсюди буяють сади й гаї? Чи скрізь полагоджені паркани?"

І сам же відповідає: „Ні, не скрізь!"...

В Окленд у Каліфорнії засновано Відділ УККА, проголошено „День Української Незалежности"

Окленд, Каліф. (І. К.) — Те, що громадське зорганізоване життя в Каліфорнії іде вперед, проявилося в створенню нового Відділу Українського Конґресового Комітету в місті Окленд, яке лежить по другій стороні затоки від Сан Франсіско.

Дотепер українці — мешканці Окленду, коли хотіли брати участь чи в національних святах чи інших імпрезах, мусіли їхати в Сан Франсіско. Українці Окленду повні посвяти для громадянської роботи, але всі їх заслуги брало Сан Франсіско, а про Окленд ніхто і не чув. Амбіція оклендців терпіла і вони створили новий Відділ УККА в себе, в Окленді. 4-го грудня 1965 перевели загальні збори і аснузвали свій власний Відділ УККА. На першого голову нового Відділу обрано п. Тараса Цмайла-Кульчицького, який давніше очолював відділ УККА в Сан Франсіско, а також був головою Комітету Тараса Шевченка на Північну Каліфорнію. До Управи ввійшли досвідчені в громадській роботі п. Мирон Жарський — як містогол., п. Стефан Мрозовський — як секретар, — п. Мирон Кочан — скарбник, д-р Володимир Оренчук — культурно-осв. реф, п-ні Оля Чато, імпрезовий реф., до Контрольної Комісії ввійшли: о. д-р Андрій Микита, парох Української Кат. Церкви, п. Ярослав Блищак — голова ООЧСУ на Північну Каліфорнію і інж. Богдан Морозівський. Референтуру зв'язків перейняв проф. Тарас Лукач. Треба зазначити, що вся активна українська громада з поблизького міста Сан Хозе, яке тепер сильно розвивається і має вже 350 тисяч мешканців, приступила до Відділу УККА в Окленді і бере участь в зорганізованім життю.

Першим кроком Управи новоствореного Відділу було подбати про те, щоб — гідно відсвяткувати річницю незалежности України, 22 січня 1918 р. Відділ УККА в Окленді подбав про те, що мейори міст Окленду і Сан Хозе підписали святочно декларації, якими узнали день 22 січня „Днем Української Незалежности" і припоручили, щоб український національний прапор повівав того дня з машту Міських Управ. 21 січня в навечеря Свята Незалежности Відділ УККА в Окленді відбув святочні сходини, присвячені Святу Незалежности, на яких після поважної частини відбулися мистецькі виступи, приготовані імпрезовим реф. п-ні О. Чато.

Проголошення „Дня Української Незалежности" в Окленді. На фото (зліва): Віра Кочан, Оля Чато, Тарас Цмайло Кульчицький — голова Відділу УККА в Окленді, заст. мейора Фред Маджджйора, Марія Жарська, о. д-р Андрій Микита — парох української католицької церкви, і Зоряна Кульчицька.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ОЧОЛИВ УКРАЇНСЬКУ НАУКОВУ РАДУ

Вінніпеґ. — Згідно з домовленням у справі ротаційної системи в очолюванні Української Наукової Ради в Канаді між складовими установами Ради проф. д-р Яр. Рудницький, Президент Української Вільної Академії Наук у Канаді очолив цю Раду на роки 1966-1967. Віцепрезидентом Ради став проф. д-р Євген Вертипорох, Голова Наукового Т-ва ім. Шевченка в Канаді. Генеральним секретарем залишився на нову каденцію д-р М. І. Мандрика, що репрезентує Раду в Президії Комітету Українців Канади у Вінніпеґу. В склад Української Наукової Ради в Канаді входять: НТШ, УВАН, Інститут Дослідів Волині, Український Воєнно - Історичний Інститут, Т-во Прихильників Українського Вільного Університету в Канаді, Товариство Педагогів та Академічний Сеніорат СУСК-у.

УКРАЇНСЬКІ ПЕДАГОГИ В КАНАДІ МАЮТЬ НОВУ УПРАВУ

Торонто. — Тут відбулись 15 січня загальні збори Об'єднання Українських Педагогів Канади. Зборами проводила п-ні Кекилія Паліїв, а секретарював Ю. Кузан. Приявні на зборах делегати вислухали звітів і передискутували актуальні проблеми виховання і шкільництва. Вибрано нову управу у складі: З. Зелений — почесний голова, К. Паліїв — діючий голова, Я. Двожак (Монтреаль) і Б. Голинський — заступник голови, Ю. Кузан — секретар, Е. Склепкович — скарбник, Т. Горохович — пресовий референт, С. Фесяк (Гамілтон) і М. Федак — члени. В контрольну комісію обрано А. Козловського, А. Хмару і В. Веригу, а до товариського суду Т. Залеського, І. Стоцанського і М. Ребрика.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ ЗІБРАЛИ ДАРУНКИ ДЛЯ ВАЯКІВ У В'ЄТНАМІ

Нюарк. — Спеціяльний комітет місцевої української студентської організації звідав в четвер, 20 січня посадника Нюарку Гю Аддонізія і передав йому для ЮСО 202 доляри, що їх зібрали студенти на дарунки для американських вояків у В'єтнамі. ЮСО (Юнайтед Сервісес Організейшен) був створений в 1940 р. і завдання цієї установи нести всякого роду допомогу американським воякам на фронті. Українські студенти своєю акцією підтримали політику американського уряду у Вєтнамі, заявляючись по стороні всіх тих, кому дорога свобода і хто зі зброєю в руках обороняє цю свободу на фронті боротьби з комунізмом.

ВЕЧІР КЕРНИЦЬКОГО І ПОНЕДІЛКА В ШИКАҐО

Шикаґо — Письменники Іван Керницький (Ікер) і Микола Понеділок влаштовують свій літературний вечір в Шикаґо в суботу, 5 лютого в авдиторії української школи при церкві св. Миколая. Після літературного вечора відбудеться ялинка Обнови.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ВІРИ ВОВК

Ню Йорк. — Тут заходами Української Вільної Академії Наук та Об'єднання Українських Письменників „Слово" відбудеться в суботу 29 січня, в будинку Академії при вулиці 100-ій Вест ч. 206 літературний вечір поетеси Віри Вовк. Вступне слово виголосить голова „Слова" Григорій Костюк, а про поезію Віри Вовк говоритиме критик Юрій Лавріненко. Віра Вовк прочитає свої балади, як теж переклад твору чілійського поета Пабля Неруди. Про переклади творів Неруди говоритиме молодий поет Юрій Тарнавський.

ВИСТАВКИ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

БЕТ, Мейн. — Тут відбувається виставка образів відомого нашого мистця-маляра Северина Борачка з Мюнхену. Тутешній щоденник „Ди Бат Дейлі Таймс" у святочному числі з 24-го грудня 1965 р. помістив велику статтю, пера Мерилін Бен, про життя і творчість нашого мистця.

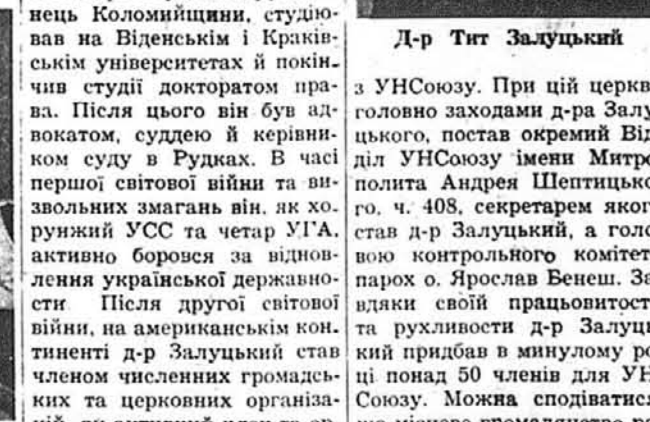
ЕССЕНДОН, Англія. — В січні ц.р. артист-маляр В. Цибульський влаштовує виставку картин у фоас Народного Дому в Ессендоні.

ФІЛЬМ У ПЕРТ АМБОЙ

Перт Амбой. Фільм продукції Ярослава Кулинича п. н. „Від Митрополита Андрея до Кардинала Йосипа" буде висвітлений в неділю, 30 січня в залі української католицької церкви в Перт Амбой. Початок о год. 5-ій.

Д-р Тит Залуцький обняв пост постійного організатора УНСоюзу в Торонті

Джерзі Сиі. — Головна канцелярія Українського Народного Союзу інформує, що число канадійських, а зокрема торонтських, союзових організаторів збільшилося особою відомого місцевого громадянина д-ра Тита П. Залуцького, який від липня 1965 року, після закінчення центрального секретарсько-організаторського курсу на „Союзівці" в червні м.р., постійно співпрацює з УНСоюзом. Д-р Залуцький, уроджене́ць Коломийщини, студіював на Віденськім і Краківськім університетах й покінчив студії докторатом права. Після цього він був адвокатом, суддею й керівником суду в Рудках. В часі першої світової війни та визвольних змагань він, як хорунжий УСС та четар УГА, активно боровся за відновлення української державности. Після другої світової війни, на американськім континенті д-р Залуцький став членом численних громадських та церковних організацій, як активний член та організатор. Зокрема тісно він співпрацював зі своєю парохією св. Покрови в Торонті, яка здвигнула в минулім році величаву нову церкву при допомозі гіпотечної позички з УНСоюзу. При цій церкві, головно заходами д-ра Залуцького, постав окремий Відділ УНСоюзу імени Митрополита Андрея Шептицького, ч. 408, секретарем якого став д-р Залуцький, а головою контрольного комітету парох о. Ярослав Бенеш. Завдяки своїй працьовитости та рухливости д-р Залуцький придбав в минулому році понад 50 членів для УНСоюзу. Можна сподіватися, що місцеве громадянство радо користатиме з досвідчених професійних порад та готовости допомоги у життєвому забезпеченні нового союзового організатора, д-ра Тита Залуцького.

Д-р Тит Залуцький

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Справа каденції конґресменів

У своєму зверненні „Про Стан Унії" Президент заповів зголошення зміни Конституції, щоб членів Палати Репрезентантів вибирано не щодругого, як тепер, а щочетвертого року, і то разом із виборами президента й віце-президента країни. Цю заповідь члени Конгресу зустріли особливо теплими оплесками. А втім, хоч аргументи „за" просктовану зміну Конституції не маловажні, проте й опозиція має дуже сильні застереження „проти". Фактом є, що від 1789 року по нинішній час зголошено коло 100 резолюцій у Конґресі з пропозиціями продовжити реченець тривання мандату конґресменів. Тільки дві з отих резолюцій вийшли з комісій на пленум Конгресу, а остання зазнала поразки коло 50 років тому. Таким чином хоч справа не нова і раз-у-раз виринає в Конґресі, вона ніколи не переступала межі дискусій. Американські коментатори твердять, що навіть коли б удалося прихильникам такої зміни Конституції перевести її через обидві палати Конгресу, що є річчю надзвичайно сумнівною, то нема виглядів на те, що знайдеться три чверті стейтових леґіслятур, які приймуть таку поправку до Конституції.

Президент має три головні арґументи „за": 1) новообраний конгресмен потребує щонайменше дві, а то й більше сесій Конґресу, щоб узагалі ввійти в курс законодатної машини і сяк-так у курс актуальних в Конґресі справ, 2) продуктивна законодатна праця вимагає тяглости, отже доброго знання окремих ділових проблем усіма конгресменами, і 3) у році виборів президента ЗДА переможний президентський кандидат звичайно потягає за собою також дану партійну більшість у Конґресі: вибори до Палати Репрезентантів через два роки після того можуть „захитати рівновагу" і пошкодити гармонійній співпраці Президента й Конґресу. На це відповідають противники: 1) батьки американської Конституції слушно устійнили дворічний реченець для конґресменів, щоб контроля збоку народу відбувалася часто і щоб кожний новообраний конгресмен пам'ятав, що мусить за два роки скласти іспит перед своїми виборцями; 2) досвід доказав, що з-посеред 435 конґресменів лише яких сто змінюються, а решта залишаються ті самі, отож практично існує тяглість, про яку говорить Президент; 3) в інтересі народу, держави і її демократичного устрою не лежить те, щоб екзекутивна й законодатна влада була партійно однорідною, — партійно однорідний Конґрес, чи хай тільки його нижча палата, дає в руки Президента ЗДА таку велику владу, яка поменшує вплив Конґресу, як органу цілком незалежного, нормативного і контрольного. Зокрема — проти такої зміни Конституції з-правила більшість Сенату. Тому, коли б навіть знайшлися дві треті в Палаті Репрезентантів за новий Додаток до Конституції в справі 4-річної каденції конґресменів, то є річчю майже виключеною, щоб дві треті сенаторів також голосували за такий проєкт.

Все ж дискусія в цій справі почнеться — і на форумі Конґресу і поза ним. Вона актуалізує й популяризує проблеми законодатної і державної влади, проблеми державного устрою і, зокрема, ролі виборця в демократичній системі. Тому навіть противники пропозиції Президента признають, що дискусія в цій справі корисна, бо поглиблює політичне усвідомлення мас.

Після коляди

Коляда — це гарна традиція. Пішла вона від прадавнього свята вітання нового року, що заповідав нове життя, збуджував надію. Недарма коляда зв'язана з Різдвом Христовим, із радісним святом народження нової правди, що принесла визволення людини з кромішньої темряви. Від давен-давна лунала коляда по українській землі, зв'язуючи все нові покоління з давніми сподіваннями нашого народу на краще життя. Тому треба лише радіти, що українська коляда не замовкла на чужині, навпаки — широко лунає у Різдвяний час по всіх закутках землі, де лише б'ється серце української людини.

В нових часах традиційна роля коляди — об'явлениці радости — збагатилась новою громадською прикметою. Ще до війни популярне колядування під час Різдва використовували наші громадські чинники для збирання фондів на народні цілі. Головною справою на західніх українських землях стало виховання молоді, українське шкільництво, і тому коляду використовувано для збирання фондів на Рідну Школу. Кожного року професійні й аматорські хори, а то й просто групи співаків відвідували доми українців з колядою, пред'являючи збіркові листи для пожертв на цю важливу виховну установу.

Було так давніше і на американській землі. Переглядаючи старі різдвяні числа „Свободи", побачимо на перших сторінках великі заклики: „Вся коляда — Рідній Школі в Україні!" Воєнний час, що приніс нову руїну, і післявоєнна проблема втікачів підсунули нову важливу акцію допомоги виселенцям - емігрантам, і відтоді завелося коляду призначати для Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Ще й дотепер читаємо кожного року в „Свободі" похвальний заклик: Вся цьогорічна коляда на допомогові цілі ЗУАДК!"

Та це лише заклики. Насправді протягом останніх кількох років українська коляда в Америці не має зосередженої цілі. Колядують усі, і всі на власну руку. Йдуть з колядою на школи і вишкільні курси, на молодечі й інші організації, на політичні партії, на різні установи. Ходять із збіркою коляди на народні доми і товариства, які ведуть власні прибуткові підприємства, як бари.

Гарна традиція затрималась, але позбавлена вона тої громадської організовної прикмети, що прикрашувала коляду давніше. Зрозуміла річ, всі ті організації, що переводять збірку коляди, — це громадські організації, і вони можуть втішатися підтримкою громадян. Але роздрібнення збірок не сприяє їх ефективності. Організації, які можуть сформувати більше груп колядників і обійти більше домів, мають більший ефект, тоді як добродійні установи, що не можуть змобілізувати своїх власних колядників, на цьому терплять.

Ще в перших роках свого існування Український Конґресовий Комітет Америки опрацював був плян зосередження всіх збірок, пропонуючи загальний народний фонд, пропорційно розділюваний на народні потреби. Це був проєкт упорядкувати справи української громади на фінансовому відтинку. Коляда — це традиція, і її важко впорядкувати, але, затримуючи давню традицію, чому не затримати тієї гарної форми української коляди, коли всі йшли колядувати не на свою організацію чи свою партію, а на одну загальногромадську, народну ціль.

300 МІЛЬЙОНІВ АМЕРИКАНЦІВ

Бюро перепису населення передбачає, що населення ЗДА в 2,000-му році становитиме 300 мільйонів — на 100,000,000 більше, як тепер. Щоб краще зрозуміти велике збільшення числа населення цієї країни, треба пригадати, що в 1880-му році населення ЗДА становило тільки 50,000,000, а в 1920-му році — 100,000,000. Від 1880-го до 1920-го року воно зросло на 50 мільйонів, а від 1920-го до 1965-го — на 100 мільйонів.

Бюро перепису населення передбачає, що в 1970-му році ЗДА матимуть від 206 до 211 мільйонів населення, в 1985-му році — від 248 до 276 мільйонів, а в 2010-му році — від 322 до 438 мільйонів. Більші числа передбачені на той випадок, якщо населення кожного року зростатиме в такім темпі, як це було на початку 1950-их років. А менші числа на той випадок, якщо втримається теперішня тенденція до зменшення числа народження дітей.

Коли прийняти, що число американців у 2,000-му році становитиме 300 мільйонів, то й це повинно змусити державних мужів, політиків, економістів, шкільних працівників, промисловців і гігієністів вже тепер плянувати такі заходи, які забезпечили б постійно зростаюче населення всім тим, що потрібне для його фізичного й духового життя.

Голова приватної Корпорації Розвитку й Ресурсів, кол. директор електрівні в долині Теннессі та кол. директор Комісії Атомової Енерґії, Дейвід Ліліенталь, на сторінках „Ню Йорк Таймсу" пише, що населення ЗДА не повинно турбуватися тим, що йому забракне харчів в 2,000-му році, коли його число збільшиться на одну третину супроти теперішнього стану.

Ліліенталь звертає увагу на інші небезпеки, які можуть загрожувати населенню цієї країни в найближчих десятиліттях. Він підкреслює, що ріст і могутність ЗДА виникли на тому факторі, що людність цієї країни зростала в такому швидкому темпі, як ніде інде в світі. ЗДА могли витратити сотки більйонів долярів в другій світовій війні, вони врятували від голоду мільйони людей в різних країнах. Але навіть найбагатша економіка і найвигідніше довкілля неспроможні без труднощів задовольняти потреби населення, яке безупинно збільшується. В деяких моментах такий безупинний зріст населення стає не тільки чисельною, але й якостевою зміною, і то зміною на гірше.

ЗДА не мусять боятися голоду. Але вже тепер у великих американських містах дедалі важче жити людині. Наступне покоління американців, яке житиме десь у 2,000-му році, матиме перед собою такі загострені проблеми, як виховання молоді в школах, проблема водопостачання, знечищеного повітря і електричної енерґії.

Демократична Америка дає всім своїм громадянам право на освіту аж до середньої школи — гайскулу включно. Стандарт обов'язкового навчання поліпшується, і вже незабаром продовжиться він ще на два роки — до так званих молодших коледжів. Передбачається, що в академічних школах вже в 1980-му році навчатиметься 12 мільйонів учнів — у 1960-му році було їх тільки 4 мільйони. Треба вже тепер будувати щораз нові шкільні будинки, вишколювати чимраз більше вчителів.

Посилені процеси урбанізації та індустріялізації вимагають щораз більше води, якої вже тепер в деяких промислових центрах бракує. Торішня посуха у північно-східніх стейтах зактуалізувала проблему води. А що буде, коли населення ЗДА збільшиться на одну третю теперішнього числа, і не знайдеться нових джерел, які давали б доволі води 300 мільйонам людей та високорозвиненому промислові? Можна очищувати річкову воду, можна знесолювати воду з океанів, але про все це треба думати вже тепер. Можна постачати воду з північної частини Канади, але це, крім більйонових витрат, вимагало б ще й дозволу канадійського уряду.

Дальшою проблемою є проблема занечищення повітря, яка з кожним роком загострюється внаслідок індустріялізації та щораз більшого числа авт на вулицях міст та автострадах. Лос-Анджелес не є промисловим центром, але повітря в ньому належить до найбільш занечищеного в цій країні внаслідок величезного руху авт.

В Каліфорнії населення вже тепер вимагає, щоб автомобільні продуценти інсталювали в нових автах фільтри, які затримували б трійливі хемікалії в спрацьованих газах. У 2,000-му році такі фільтри будуть в усіх автах, і чисте повітря буде коштовною річчю. Великі фільтри мусять бути встановлені також у фабриках та мешканевих домах.

Справа електричної енерґії, головним чином у великих містах, вимагає докладного плянування, і то вже тепер. Всі пам'ятають, як спаралізоване було все життя, коли протягом 10 годин не було електричного струму в деяких східніх стейтах ЗДА. В 1980-му році ЗДА потребуватимуть на 300% більше електричної енерґії, як тепер. Великі електрівні легше можуть підвищувати продукцію електричної енерґії, як малі, але для них дорожче коштує постачання електричного струму у великих містах.

Ліліенталь пише: „Американці живо цікавляться тим, як збільшується населення інших країн, але мало дбають про те, щоб зростаюче число населення ЗДА могло жити на щораз вищому життьовому рівні, згідно з вимогами атомової і космічної доби".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПОЛІТИКА УЛЬТИМАТІВ

Мюнхен, — 17-19 січня відбулася в Люксембургу позачергова конференція міністрів закордонних справ шести держав Европейської Господарської Спілки: Франції, Німеччини, Італії, Бельгії, Голляндії, Люксембургу.

Перед цим уряд Франції шість місяців не брав участи в нарадах учасників цієї Спілки. Так хотів президент де Голль, невдоволений тим, що комісія Спілки намагалася прискорити економічне об'єднання шістьох держав і намічала шляхи до політичної інтеґрації „Малої Европи". Голова цієї Комісії проф. Гальштайн викликав гнів французького президента, і він, відкликавши представників Франції із установ Европейської Господарської Спілки вимагав усунення Гальштайна з його посади.

Поява Кув де Мюрвіля, французького міністра закордонних справ на конференції в Люксембургу збудила в колах Европейської Господарської Спілки надії, що політика французького уряду після президентських виборів у Франції змінилася. Адже ж вибори 5 грудня 1965 р. показали, що де Голль не має більшости в народі (45 відс. голосів), і поразка його в першому „розгоні" мала причину в тому, що він вів „антиевропейську" політику. Тож мусів де Голль перед повторними виборами 19 грудня запевняти французьких громадян, що він за об'єднану Европу, і навіть заявляти про свою приязнь до ЗДА.

Однак Кув де Мюрвіль дуже розчарував учасників конференції в Люксембургу. Французький міністер привіз з собою меморандум з такими вимогами, які суперечать статутові Европейської Господарської Спілки („Римський договір"). У тому статуті сказано, що постанови Европейської Господарської комісії мають бути ухвалювані більшістю голосів. Тим часом уряд де Голля вимагає, щоб приймалися вони одноголосно.

Після гарячих дискусій вирішено відбути ще одну нараду 29 січня.

Відгуки на цю конференцію різні в Німеччині і Франції. У Німеччині дивуються, що французька преса, приязна до уряду де Голля, висловлює невдоволення, чому німецький міністер закордонних справ не піддержав французьких пропозицій: адже між Францією і Німеччиною підписано ще в 1963 році спеціяльний договір взаємного порозуміння. Німці заявляють, що Шредер, німецький міністер, довідався про ультимативний меморандум французького уряду тільки на конференції в Люксембургу, його ніхто перед тим не радився, і Кув де Мюрвіль поставив його перед доконаним фактом.

Французький уряд у Люксембургу зустрів одностайний фронт інших п'ятьох членів Европейської Господарської Спілки. Це примусило Кув де Мюрвіля, після повороту з Люксембургу, заявити, мовляв, його інші міністри „не зрозуміли".

Тепер стоїть питання: чи піде де Голль на розбиття Европейської Господарської Спілки, якщо на наступній нараді міністрів у Люксембургу ультимат французького уряду буде відкинутий?

Де Голль, очевидно, зменшить свої вимоги, і Франція в Европейській Господарській Спілці залишиться, бо французький президент і його партія мусять брати під увагу вибори до парляменту у 1967 році. Більшість французів, зокрема селянство, заінтересовані в розвитку Европейської Господарської Спілки, бо французький хлібороб і винороб мають великий ринок в цих державах для продажу своїх продуктів. В Парижі розуміють, що вихід Франції не розвалив би Европейської Господарської Спілки: п'ять держав, маючи спільний ринок, приймуть до себе інших членів (наприклад, Данію). Все ж французька політика ультиматів викликала в німецькому громадянстві велике огірчення.

Зовсім інші голоси чути із Східньої зони Німеччини, з так званої Німецької Демократичної Республіки. Преса і радіо німецьких комуністів, вірних слуг Москви, вітає політику ультиматів президента де Голля супроти урядів Европейської Господарської Спілки: мовляв, де Голль має рацію, бо він мусить охороняти „суверенність Франції". Інакше, — твердять німецькі комуністи, — Західня Німеччина своєю економічною могутністю матиме перевагу над іншими членами Спілки й диктуватиме свою волю цим країнам. Навіть примусить членів Спілки воювати проти „народних демократій" та СССР, щоб здобути давні кордони Німеччини на Сході.

Як бачимо, пропаґандисти в совєтській Німеччині мають не абияку фантазію... Але вони не можуть дати відповіді на питання: чому це тільки де Голль політикою ультиматів хоче врятувати „суверенність Франції", а Бельгія, Італія, Голляндія і Люксембург ідуть в спілці з Західньою Німеччиною, яка, нібито хоче над ними панувати?

П. А.

Республіканці підтримують війну у В'єтнамі коштом внутрішніх видатків

Вашингтон. У своєму зверненні, що отримало назву „республіканського звернення про Стан Унії" провідник сенатської меншости сенатор стейту Іллиной Еверет МекКінлі Дірксен і провідник меншости в Конґресі конґресмен стейту Мишиґен Джералд Р. Форд підтримали політику уряду у В'єтнамі, критикуючи в той сам час внутрішню програму Президента. Сен. Дірксен закликав президента Джансона продовжувати заходи для мирного полагодження справи Південного В'єтнаму, назвавши боротьбу за В'єтнам' „твердим, кривавим і коштовним бизнесом". Та він рішуче висловився проти якоїнебудь капітуляції, вважаючи, що відхід американської армії з В'єтнаму буде вказувати, що ЗДА — це паперовий тигр та й захитає довір'я до Америки і підважить її престиж. Дірксен заявив, що — якщо мирні заходи заведуть — війна у В'єтнамі мусить бути посилена, як цього вимагатиме мілітарна оцінка. Конґресмен Форд говорив, що кошти війни у В'єтнамі повинні бути покриті фондами, що їх уряд марнує на внутрішню соціяльну програму. Форд гостро критикував внутрішню програму Президента, заявляючи, що „війна з убожеством мусить бути елімінована від усіх втрат, контроверсії та й поганого запаху політичного босизму".

Людмила Коваленко

Майже зустріч... з українцем

Редактор одного з найстарших американських журналів „Гарперс Меґезін", відомий журналіст Джон Фішер має звичай щороку висилати різдвяні привітання тим людям чи організаціям, які, на його думку, визначились якоюсь корисною діяльністю за минулий рік. Ці привітання він друкує під назвою „Різдвяний список" в грудневому числі журналу.

Цього року, серед привітань, які з'явились у грудневому числі „Гарперс Меґезін", є і привітання під заголовком: „Філядельфійській федеральній лаві присяжних за те, що відмовилась засудити д-ра Івана Л. Рудницького, чемпіона цивілізації".

Далі Джон Фішер пояснює, чому саме вітає він філядельфійську лаву присяжних, викладаючи коротко і те, за що д-ра Лисяка-Рудницького притягнуто до відповідальности. Джон Фішер пише:

„Достойний доктор, який викладає історію в коледжі ЛаСалл, їхав автобусом, коли одна з пань - пасажирок увімкнула транзисторне радіо. Він поскаржився, що шум докучає йому й іншим пасажирам, і домагався, щоб вона вимкнула радіо. Пасажирка відмовилась. Фактично, вона покрутила радіоапарат, щоб грав голосніше, і пересіла ближче до нього. Змушений до безпосередньої дії, — д-р Рудницький намагався схопити радіо і вимкнути його. При цьому воно якось ударило пані по голові. Доктора обвинувачено в нападі і побоях. Вислухавши факти, лава присяжних звільнила його, виступивши цим в обороні найосновнішого людського права — права людини, щоб її лишили в спокої".

Оце і все. Джон Фішер не називає д-ра Лисяка - Рудницького українцем і, здається, вважає, що „Лисяк" є його середнім іменем. Але ніщо не перешкоджає, щоб його поінформували про це, хоч би й сам д-р І. Лисяк-Рудницький, коли буде дякувати за нотатку.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про листопадові символи

У „Свободі" з 18 січня ц. р. в рубриці „Вісті з Австрії" подано замітку про листопадові святкування у Відні. Там сказано, що доповідав п. Осип Зінкевич з Балтимору, ЗДА. В своїй промові доповідач згадав „три символічні постаті, зв'язані з днем Першого Листопада, а то Митрополита Кир Андрея Шептицького, полковника Андрія Мельника, лицаря без скази, та президента УНР д-ра Степана Витвицького, які були активними учасниками Першого листопада та провідниками народу".

Згадка про те, що полк. А. Мельник був активним учасником Першого Листопада у Львові є неправдивою, бо він був тоді у Києві в проводі Січових Стрільців. Такі неправдиві відомості обнижують доповідь. Бувши тоді одним із вояків, я знав, що 1-го листопада нашим провідником був сотник Дмитро Вітовський, а з 4-го листопада — полк. Гриць Коссак.

Я думаю, що такій поважній газеті, як „Свобода", треба пильнувати, щоб відомості з часів наших визвольних змагань подавались правдиво.

Микола Фенчинський
Меточин, Н. Дж.

Сірятина

Сірятина і халтура пливуть каламутним потоком, — признаються самі режимні критики в „Літературній Україні" про твори, написані в дусі соціялістичного реалізму.

Про сірість, посередність, примітивізм, банальність, ремісницьку підробку під літературу заговорили навіть „стовпи" літературної критики: Є. Адельгейм, Л. Новиченко, С. Крижанівський...

І справді, чи можна сподіватися мистецьких творів з життя, коли письменники не творять, а мусять писати за відомими рецептами. От хоч би Вадим Собко дістав партійне замовлення показати патріотизм людей, ув'язнених у совєтській тюрмі. Він написав повість „Четверта рота" про те, як під час війни совєтські в'язні добровільно формують із себе сотню, чи пак роту, і всі йдуть на фронт боронити „родіну". А того не показав, як ув'язнених гнали в бій так звані загороджувальні загони НКВД.

У „Літературній Україні" з 21 грудня м. р. Ігор Моторнюк запитує: „Хто ж благословляє у світ ремісницькі підробки? Хто пише так звані закриті рецензії на рукописи для видавництв, хто редагує їх?.."

„Благословляють", „редагують" та „пишуть" закриті рецензії на рукописи для видавництв" самі ж критики, які, нарешті, відважилися заговорити про сірятину.

П. П.

Ярослав Герус

ПРИГОДА СНАЙПЕРА

(2)

Підбадьорений добрими вислідами своїх дотеперішніх рухів, „бравий боєц" почав вести себе чимраз вільніше. Отак дорачкував він до доволі великого куща верболозу. Думаючи, мабуть, що той кущ цілковито захищає його від „врага", боєц підплигнув і... о, горенько! його шолом повис на гілці!..

Я таки вголос зареготав.

Але що це? З-під шолома розсипалися йому на плечі золотисте волосся!...

Отже, це була дівчина!! Дурненьке, молоде створіння! Замість сидіти вдома біля матері, в таке пекло попала!

Схопивши з гілки охорону своєї голови, дівчина припала кицьма до землі, і впродовж декількох хвилин її не було видно. Пізніше вела себе вже дещо обережніше. Пригода з шоломом нагнала їй, бачилось, страху. Але, не зважаючи на всю її обережність, я все таки міг ще декілька разів досягти її кулею своєї „снайперівки". Але хто ж стріляв би в голівку з такими чудовими кучерями?...

А через годину, а може й ще раніше, промовив ворожий гучномовець. Та тільки вже не так, як попереду, басковим тембром голосу, а м'яким, матовим меццо-сопраном...

Голос був молодечий, свіжий. Часом звучав майже по-дитячому.

І перед моїми очима мимохіть виринуло обличчя тієї дівчини, що я її недавно розглядав крізь далековид. Та обличчя теж було дуже молоденьке.

Так, я був певен: це говорила вона. Той мій золотокудрий „боєц", що на фронтовій лінії вчився рачкувати...

Те, про що вона говорила, було нецікаве. Все таке саме, як і раніше бувало: трафарети про чудову „родіну" та лютих ворогів - кровопивців. Але... голос! Ніжний, м'який, шовковий голос... Слухалось його, нібн чарівної музики.

І відрадніше стало сидіти на самотній стійці...

А наступного дня побачив я свого „бійця" знову. Цим разом уже не повзучого, а таки так, навстоячки. Знову була докраю необережна. Хоч узлісся, на якому я її загледів, було дещо віддалене від фронтових позицій, для кулі була це ніяка віддаль. Уже не один „защитнік родіни" переконався в цьому.

Я, очевидно, не стріляв, а тільки приглядався. Сонце схиляючись до заходу, просвічувало збоку, і я бачив її так виразно, наче б десь біля мене стояла. Хоч у грубій, вояцькій одежі, була струнка, зграбна, з притаманними кожній справжній жінці заокругленими формами. Між іншим, через оту прикметну кожній справжній жінці форму своїх грудей, вона мусіла мати незапнутим один ґудзик своєї блюзи, яка, не на таке діло скроєна, не могла тих форм помістити... Так, навіть таку дрібну деталь міг я побачити скрізь чудові скла своєї рушниці.

Увечері того ж дня, після служби, сидів я, як звичайно, у своєму бункері, коли знову загомонів ворожий гучномовець. І знову говорила вона. Вона, моя русява пропагандистка. Від учора, коли вперше почув її голос, я чогось називав її в думках „своєю"... Мав, зрештою, для того деяке право. Сам же її знайшов. Та що з того... Таке невеличке, здавалось би, віддалення, а така недосяжна була вона для мене. Несила зблизитися, неможливо слово до неї промовити...

Але раптом прийшла до голови думка: чи справді таки ніякої можливости порозуміння немає?... Таж недалеко, в сусідньому бункері, була наша висильня. А там же свої хлопці, сердечні друзі! Чому ж не промовити мені до неї?..

За дві-три хвилини я був же в нашій висильні. На щастя, був там і наш командант. Вислухавши мене, він беззастережно погодився на те, щоб я говорив. Навіть зрадів, що в програмі буде щось нове.

Стоячи перед мікрофоном, я зачекав, поки вона закінчила свою агітку, а тоді замість говорити заспівав пісеньку: „Ой, ти, дівчино-чарівниченько, причарувала моє серденько..." У мене тоді був непоганий голос, і той мій „номер", казали пізніше наші хлопці, вийшов дуже добре.

Коли пролунали слова пісні, у ворожому гучномовці хтось двічі кахикнув. Було це жіноче кахикання. Але не було воно таке, з потреби відкашлянутись, а таке, що заміщає якісь слова. Такі слова, що їх не хочеться або неможливо сказати... Так, я це знав: це вона мені так кахикнула! І мені було від того дуже приємно... Це підбадьорило мене говорити далі.

Після короткої павзи, я сказав їй таке: „У вас, громадяночко, прегарний голос і чудове волосся... Наче та наша золота пшениця, що в сонці купається... Тільки ота уніформа... Не на вас вона пошита... Треба б не одяг, а зо два-три ґудзики на грудях незапнутими залишити... Щоб фігури не псувати... Але, що найважливіше, не треба робити з себе догідного прицілу для ворожого снайпера! Це було б, покищо, все... Говорив до вас наш брат по крові Степан Григорович, за теперішньою професією ворожий вам снайпер, що вже два дні оглядає вас крізь скла своєї рушниці і що десятки разів міг вас застрелити... А, ще одно: цікаво, які у вас очі? Того таки не міг доглядіти. З кольору волосся оцінюючи, повинні б бути сині. І ваше імення теж хотілося б знати. Бувайте здорові"

Знову два кахикання пролунали з ворожого гучномовця. Жіночі кахикання...

Може годинку, може довше гучномовець мовчав.

Повернувшись до свого бункера, я ліг, щоб трохи подрімати, коли знову почалося мовлення. Знову говорила вона. Але тепер почала інакше, як звичайно. — „Браття-українці! — говорила — Ми знаємо, що ви хороші, чесні люди. Деякі з вас навіть дуже і дуже хороші...

(Далі буде)

В Осередку Українських Студій при Українській Католицькій Семінарії у Вашингтоні

16-го січня 1966 р., в неділю, в годині 8-ій вечором відбулася чергова доповідь для питомців, що її виголосив д-р В. Вороняк, професор Католицького Університету Америки у Вашингтоні, про „Економіку Совєтської України". Наш визначний знавець совєтської економіки, загально шанований науковцями і урядовими чинниками, вз'ясував слухачам, на підставі діяграми, оборот економічних сил, продукції з приділенням сирівців та споживання її, і вияснив всі проблеми її розподілу і цін. Доповідач яскраво представив, як у господарстві діють всюди рішення, чи то „видимих" чи „невидимих чинників", і показав, як у Америці та вільному світі ті рішення, на загал, роблять громадяни - покупці, а в совєтській економіці все вирішує кінець кінцем, партія, що підпорядкувала все господарство — плянові.

17 січня 1966 р., в понеділок, в годині 8-ій вечером, виголосив доповідь голова Осередку Украньских Студій, д-р Роман Смаль-Стоцький, професор Католицького Університету Америки, про „Відновлення української державности під час першої світової війни, як вислід боротьби Українських Січових Стрільців і Союзу Визволення України". Доповідь була ілюстрована мапами і світлинами.

Чергові доповіді виголосять: дня 30. січня 1966 о годині 8-ій веором, ВПреп. о. д-р М. Войнар, професор Католицького Університету Америки, про „Другий Ватиканський Собор і Східні Церкви"; 6-го лютого в тій самій годині, доповідатиме визначний знавець староукраїнської мови і літератури д-р П. Ковалів, професор УВУ, про „Літературні особливості в давніх українських служебниках".

Український вояк у В'єтнамі в обороні справедливої боротьби за свободу

Трентон. — „Я радо віддам своє життя у цій справедливій боротьбі, щоб виборoти свободу народові у Вєтнамі і підтримати свободу в нашій американській країні" — заявляє 23-ий український вояк Олександер Івахненко, який від 1964 р. воює в рядах американської армії при обслузі машинового кріса на геліконтері у Вєтнамі, до редакції Трентонського щоденника „Ди Івнінґ Таймс". Олександер Івахненко народився в час другої світової війни в Україні (1942 р.). З батьками покинув він перед воєнними діями і їхніми наслідками рідний край, перебув табори скитальців в Німеччині, побував на еміґрації в Вразилії і від 1957 р. оселився на постійне у ЗДА. Закінчивши середню школу у Трентоні, він працював у компанії Крейн. У своєму листі до редакції Івахненко пише, що йому й іншим воякам у Вєтнамі важко зрозуміти демонстрації деяких американців проти участи американської армії у визвольній боротьбі вєтнамців. „Ці люди — пише Івахненко — напевно не розуміють, як це важко жити в країні, де немає свободи, без надії на майбутнє". Редакція трентонського щоденника додає, що Івахненко добре знає, що значить свобода, бо він вийшов із країни, яка втратила свободу внаслідок большевицького імперіялізму, і пізнав вільне життя в Америці.

Фотій Мелешко у Л. М. Клюбі в Ню Йорку

Ню Йорк. — З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 28 січня відбудеться там вечір, на якому Фотій Мелешко прочитає „Про трагедію письменників глодосян". Рідне село шановного Автора — Глодоси на Херсонщині — видало чотирьох українських письменників. Різні шляхи їхнього життя і творчости подають цікавий образ культурних відносин в окупованій Совєтами Україні. Ф. Мелешко оповість про долю тих письменників та подасть короткий нарис, чи пак характеристику, їхніх творів. Початок о год. 8 веч.

Джерзі Ситі, Н. Дж.

РІЧНІ ЗБОРИ ООЧСУ

18-го грудня 1965 р. відбулися Річні Загальні Збори 12-го Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України у власній домівці Українського Народного Дому.

Відкрив Збори голова п. Іван Цьолко, привітавши представника ГУ ООЧСУ проф. Павла Савчука, доповідача мґра Константина Савчука, преставників місцевих організацій, гостей, товариств, і членів.

На предложення Гр. Бури вибрано на предсідника Зборів — проф. П. Савчука, заст. гол. — Петра Воха, секрет. — Ілька Щупляка, а до почесної през. мґра Конст. Савчука.

Обраний голова Зборів проф. П. Савчук подякував за вибір та до виголошення доповіді попросив мґра Константина Савчука.

Доповідач говорив на тему „ЗДА у В'єтнамі". З увагою слухали приявні змістовну доповідь, ілюстровану подіями у В'єтнамі. З'ясував ціль комуністичної аґресії і завдання ЗДА у В'єтнамі. Підкреслив позитивну політику президента Джансона в боротьбі проти аґресії комунізму. Навів аналогічні приклади з в'єтнамської оборонної війни проти навали комунізму з українською визвольною боротьбою, зокрема найновішого періоду, — боротьби УПА. Виклад був цікавий. Приявні нагородили його гучними й довготривалими оплесками.

Після доповіді — було чимало запитань, на які прелеґент дав вичерпну відповідь. В дискусії висловилися: Ів. Цьолко, Ан. Шаран, Гр. Бура, д-р Ів. Новаківський, Ан. Шубак, Дм. Вох, проф. П. Савчук та інші. Всі дискутанти схвалювали доповідь та внесли пропозицію, щоб нова Управа часто влаштовувала подібні доповіді.

Протокол з попередніх Річних Зборів затверджено. Звітували голова Управи Ів. Цьолко, секретар Дм. Дидик, касир Гр. Бура та голова Контр. Комісії — Дм. Вох. Всі звіти були змістовні й річеві.

В дискусії забирали слово: Ст. Миколишин, інж. Ів. Кравчук, Дм. Жук, Дм. Вох, Дм. Дидик, Йос. Зубрицький, Ів. Цьолко, Пет. Вох, Ан. Шаран та ін. Вони ствердили, що організація вела ідейно-національну корисну працю в громаді й заслуговує на признання. Підсумував дискусію предсідник Зборів проф. П. Савчук.

Після уділення абсолюторію, переобрано ту саму Управу з доповненням двох членів управи, а саме: Іван Цьолко — голова, Антін Шубак — заст. голови, Дм. Дидик — секретар, Григорій Бура фін. реф. і скарбник, проф. Павло Савчук — культосвіт. і прес. рефер..; члени Управи: учитель Єв. Ясіновський, Лев Зимон, Василь Бойко, Степан Зарічний, Ілько Щупляк, Дмитро Жук. Контрольна Комісія: Дмитро Вох — голова, Осип Зубрицький і Петро Палка — члени.

Голова п. Ів. Цьолко подякував за довіря і закликав до ідейної й дружньої співпраці всіх членів у наступній каденції.

Гр. Бура подав внесок, щоб надати звання Почесного члена ООЧСУ за визначні заслуги в діяльності організації двом старшим віком членам проф. Павлові Савчукові і учителеві Євстахієві Ясіновському, що Збори одноголосно ухвалили.

Закрив Збори голова п. Ів. Цьолко, а приявні відспівали „Не пора..." Потім відбулося товариське прийняття, де всі приявні склали коляду на Визвольний Фонд 210 дол.

Хроніка УВАН у Канаді

(ПІДГОТОВКА ДО СТОЛІТТЯ КАНАДИ)

На спеціяльному засіданні Президії УВАН (Канада) і управи Т-ва Прихильників УВАН, 24 грудня 1965, з участю проф. С. Віди з Оттави, обговорювалася справа підготовки УВАН до відзначення століття Канади. Наукові розвідки з історії українського поселення в Канаді та культурних досягнень вже започатковано д-ром М. Марунчаком, інж. К. Проданом, М. Мухиним, д-ром М. Мандрикою, проф. М. Боровським, пані О. Войценко і ін. Проф. С. Віда, дійсний член УВАН, між іншим виготовив антологію канад. французької поезії в перекладах на українську мову. Тексти будуть друковані паралельно в двох мовах — французькій і українській. Понад 20 франц. поетів вибрано для антології. Переклади зроблені кількома українськими поетами в Канаді і поза Канадою.

Після формального засідання проф. С. Віда поділився враженнями з своїх подорожів по Европі, головно по Греції, оглядаючи й в певній мірі досліджуючи пам'ятки старо-грецьких культур. Бесідника, представив сенатор д-р П. Юзик, заступник президента УВАН; засіданням проводив д-р М. Мандрика. В обговоренні брали участь д-р Марина Рудницька, д-р М. Марунчак, С. Мухин, Ольга Войценко, проф. К. Антонович, пані Е. Обреца, п. І. Піп, інж. А. Качор і ін.

М. Б.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка, і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК ч. 13.

А. Соколовська, Форт Лоудердейл	$10.00
Д-р Т. Шегедин, Кренфорд	10.00
Д. Квасниця, Рочестер, Н. Й. — передплата „Веселки" для дітей в Німеччині —	5.00
І. Казанівський, Шикаго	5.00
Інж. Ю. Б. Маренін, Сан Хозе	5.00
П. Король, Річмонд	4.00
Д-р П. Т. Демус, Мокена	3.00
В. Єреґа Ірвінгтон	3.00
Я. Закаляк, Линден	3.00
А. Зитинський, Парквілл	3.00
І. Курах, Тітусвілл	3.00
В. Лесів, Вудбайн	3.00
Я. Маланчук, Черри Гилл	3.00
Н. Н. — Вашингтон	3.00
Інж. Р. Рондяк, Н. Гейвен	3.00
Сест.-Цеп. Зач. Пр. Діви Марії (Від. 290) Балто	3.00
І. Собко, Гамілтон	3.00
Д-р Д. Фаріон, Парма	3.00
А. Хрунак, Салям	3.00
В. Чайка, Гавкінс	3.00
Д-р С. Войтович, Плейно	2.50
А. Тарадайка, Гантінгтон	2.25
М. Брикович Монтреал	2.20
В. Боднарський, Істон	2.00
Г. Верига, Монтреал	2.00
С. Вітвік, Гановер	2.00
Д. Висоцький, Флашінг	2.00
Ю. Долинський, Нюарк	2.00
В. Зайко, Гаммонд	2.00
В. Зазуля, Лапір	2.00
Р. Зелинська, Балтімор	2.00
Н. Кусик, Іллиной	2.00
О. Левицький, Зонесвілл	2.00
Г. Левко, Варрен	2.00
М. Лободяк, Мейсон Сити	2.00
Ю. Луценко Бруклин	2.00
М. Лупишин, Шикаго	2.00
Л. Макух, Тускон	2.00
П. Мазур, Пассейк	2.00
А. Маршак, Нортфілл	2.00
В. Матвіяс, Аллендейл	2.00
М. Москва, Асторія	2.00
І. Недокус, Асторія	2.00
П. Одарченко, Вашингтон	2.00
Н. Оленчук, Занесвілл	2.00
П. Серба, 178 Відділ	2.00
О. Станчак, Роксбури	2.00
Т. Станько Ірвінгтон	2.00
В. Стельмах, Балтімор	2.00
І. Стеткевич, Дітройт	2.00
І. Тарапата, Марлетто	2.00
Д. Чернявський, Бриджпорт (Відділ 59)	2.00
П. Швець, Елкгарт	2.00
М. Ярош, Торонто	2.00
О. Запара, Вашингтон	1.75
М. Стрілецька, Монтреал	1.50
П. Андін, Флинт	1.00
П. Бабяк, Шикаго	1.00
І. Вітковицький, Силвер Спрінг	1.00
Н. Голуб Парма	1.00
П. Гумнюк, Томастон	1.00
Т. Гелемей, Нюарк	1.00
С. Грозіо, Пантіковк	1.00
В. Дмитрів, В. Аделіп	1.00
П. Дуда, Віндсор	1.00
Н. Ільків, Елизабет	1.00
Я. Карабай, Денвер	1.00
А. Коновал, Шикаго	1.00
М. Козулькевич, Медфорд	1.00
П. Коцур, Шикаго	1.00
А. Кочан, Джоліст	1.00
В. Кравчук Ірвінгтон	1.00
М. Креср, Боффало	1.00
І. Кровіцький, Дірборн	1.00
І. і М. Кулинич, Шикаго	1.00
Л. Купік, Алтуна	1.00
М. Лазарович, Ст. Кетеренс	1.00
М. Мошеріцький, Філя	1.00
Б. Мельник, Монтреаль	1.00
М. Мельнишин, Клівленд	1.00
М. Микитинський, Рочестер	1.00
С. Мриглод, Нюарк	1.00
І. Пиртко, Філядельфія	1.00
М. Попик Бруклин	1.00
В. і М. Породьки, Монтгомері	1.00
М. Потужний, Бікон	1.00
А. Прокопюк, Шикаго	1.00
С. Рудий, Боффало	1.00
Я. Салик, Ню Йорк	1.00
А. Стахнів, Сіклервілл	1.00
П. Тухлінович, Гемтреак	1.00
П. Федаш, Порквілл	1.00
М. Фецак, Філядельфія	1.00
М. Хома, Балтімор	1.00
В. Цюга, Рочестер	1.00
П. Шкалюк Монтреал	1.00
І. Швець, Н. Кенсігтон	1.00
О. Шишак, Фенікевілл	1.00
М. Шпяк, Трой	1.00
В. Якименко, Спрінг Велли	1.00
Ст. Яремішин, Амстердам	1.00

ПОЛЬСЬКИЙ КАРДИНАЛ СТЕФАН ВИШИНСЬКИЙ отримує щораз нові докази, що поляки в масі підтримують його, Церкву і становище Вишинського в справі зближення до німецького католицького світу — проти комуністичного режиму. На Богослужбах в церкві св. Станислава на Жолібору у Варшаві та в церкві Всіх Святих в центрі Варшави було по кілька тисяч вірних. Вишинський заявляв у своїх проповідях, що „нас просто не розуміють, ані не розуміють наших духових спонук". Після виходу з церков маси поляків маніфестували свою відданість кардиналові.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВИВЕЗЛИ З ІНДОНЕЗІЇ 150 мішків тайних документів, які охоплювали багато компромітуючого матеріялу у зв'язку з невдатним комуністичним державним переворотом з 1 жовтня мин. року. Ті документи навантажено на товаровий корабель „Марія Деспіна". Китайські комуністи прив'язували до цієї справи таку велику вагу, що 15 членів комуно-китайської амбасади вийшли до порту, і пильнували, щоб ті мішки навантажити на названий корабель та щоб зараз потім корабель відплив — до Комуністичного Китаю.

†

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу рано, 29-го грудня 1965 року відійшов від нас у Вічність на 76-му році життя, по короткій а важкій недузі наш Найдорожчий БРАТ

бл. п.

ДАМЯН ЕЛИЇВ

народжений в м. Копичинцях, пов. Гусятин, Україна.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

В п'ятницю, 28-го січня 1966 року о год. 8-ій рано буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЗА СПОКІЙ ДУШІ

бл. п. МАКСИМА ІВАНІВ

в церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

про що Рідно і Знайомих повідомляють сестрінок — ВАСИЛЬ ЯСЬКІВ з дітьми НАТАЛКОЮ і ІГОРОМ та Родина в Краю

ВІСТІ З АВСТРІЇ

Відень вшанував Концерком Кардинала Йосипа Сліпого

Братство св. Варвари у Відні віддало пошану Верховному Архиєпископові солідно підготованим концертом 20-го листопада 1965 р. в залі Італійського Культурного Інституту.

Численну, в більшості чужу публіку привітав українською мовою о. д-р Сютик, теперішній парох церкви св. Варвари, а по нім зайняв слово по німецьки д-р Роман Сас-Залозецький. Промовець ядерно з'ясував терпіння і змагання Української Церкви і її архипастиря та його незломну віру у світлу побіду.

Музичну частину очолив хор св. Варвари під проводом диригента, професора Андрія Гнатишина, а дальшими виконавцями були Сільвія Штайн (сопрано) і Вільгельм Баран (скрипка) в супроводі піяніста Ріхарда Прілізавера.

В перший частині виконав хор псалми Бортнянського „Сей день", „Блажен муж" київського розспіву в обр. Гнатишина, „Страшний суд" Демуцького та тяжкий до виконання але дуже гарний псалом Бортнянського „Вскую прискорбна єси душе моя". Над цим псальмом хор найбільше попрацював і своїм знаменитим виконанням показав, особливо ж чужинцям, правдиву красу нашої церковної клясичної музики. Публіка з одушевленням оплескувала виконавців.

В другій частині концерту виконав В. Баран твори італійських старинних композиторів Перголезі та Кореллі, а Сільвія Штайн проспівала арію Моцарта в супроводі скрипки й форт. „Ль ре пасторе".

Вдруге виступив хор з творами „Садок вишневий" Гнатишина, „Ой горе тій чайці" і „Щедрик"-ом Леонтовича, та з піснею по німецьки „Краю мій рідний, далекий". Солістом останньої пісні був Юлій Ліндиер, який вже 20 літ працює з нашим диригентом, а 12 літ співає в церкві св. Варвари, він написав для нього колись цю пісню.

Сільвія Штайн виконала дві пісні по українськи, а саме „Не спитайте мені цеї пісні" Січинського та „Жита" Гнатишина. Пані Штайн постійно співає в нашому хорі, особливо ж соля, а голос її дозрів та вирівнявся і звучить шовково гарно особливо ж в ліричних піснях. Українська мова в неї чиста і виразна, бо має вона її від рідної матері. Публіка нагородила її за ці пісні рясними оплесками, які перейшли в бурю, бо зараз після цих пісень вийшов щераз хор і вона в його супроводі та в супроводі скрипки і фортепіяно виконала молитву комп. Гнатишина „Богородице Діво", що стала найвищою точкою цього вдатного концерту. На закінчення заспівав хор комп. Бортнянського „Господи силою твоєю", яку комп. Гнатишин злучив з „возгласом", (що його проспівав соліст Віктор Савка) із „многоліттєвим" Бортнянського та Василева. Публіка повстала з місць, а хор дібно бриллянтно технічно заблистів у цьому творі, який масстатично закінчив це наше свято на честь Кардинала; на честь ... на честь.

Тут ще мушу додати, що в менших партіях сольових дуже добре вив'язалася солістка Любка Гнатишин та її брат Ігор. Також мушу зазначити, що дуже доброю думкою було пояснення українського тексту в оригінальних перекладах німецьких, які прочитував перед кожним хоровим твором Любомир Мудрицький.

Цілий концерт нагарв на ленту наш відомий технік дипл. інженер Богдан Паннич, і її переслано на пам'ятку Кардиналові Йосифові Сліпому.

Українські духовні і світські пісні для віденського радія

Помимо великої матеріяльної кризи, яку переживає віденське радіо, постановила дирекція заангажувати хор св. Варвари, щоб наспівати українські духовні і світські пісні і заплатила за цю півгодинну авдицію. Авдицію підготовив проф. А. Гнатишин. Кожну пісню попереджує пояснення, поетичний переклад д-ра Остапа Грицая, Наталі Грос або інших авторів. З духовних пісень наспівано: „Сей день" Бортнянського, київське „Блажен муж", „Тебе поєм" Гнатишина і „Думу про Почаївську Божу Матір" Леонтовича. В світській частині Гнатишина „Садок вишневий", „Думи мої", „І шумить", „Курiпочка", й „Ой пряду" Леонтовича. Солістами с Сільвія Штайн, Любка Гнатишин і Борис Рубашко. Наспівання відбулося 27-го листопада.

Хор в телевізії

В суботу 4-го грудня святкував наш хор празник св. Варвари враз із австрійцями. Надзвичайно популярний і артист-співак Гайнц Конрадс, який має кожної суботи в телевізії годину „Що нового у Відні", запросив в друге наш хор до участи. якраз на день св. Варвари. В Австрії є звичай, що чотири неділі перед Різдвом Христовим в церкві і по приватних помешканнях вішають смерековий вінець, в якому є вплетені чотири свічки. Кожної неділі засвічують по одній свічці. Конрадс засвітивши другу свічку, сказав: „Останньої суботи при засвіченні першої свічки співав хор віденських „Зенгеркнабен", а нині в день св. Варвари я запросив вже вам відомий український хор св. Варвари, який заспіває вам пісню до Божої Матері „Богородице Діво", композитора А. Гнатишина".

Ця авдиція принесла нашій церкві і громаді знову славу і популярність.

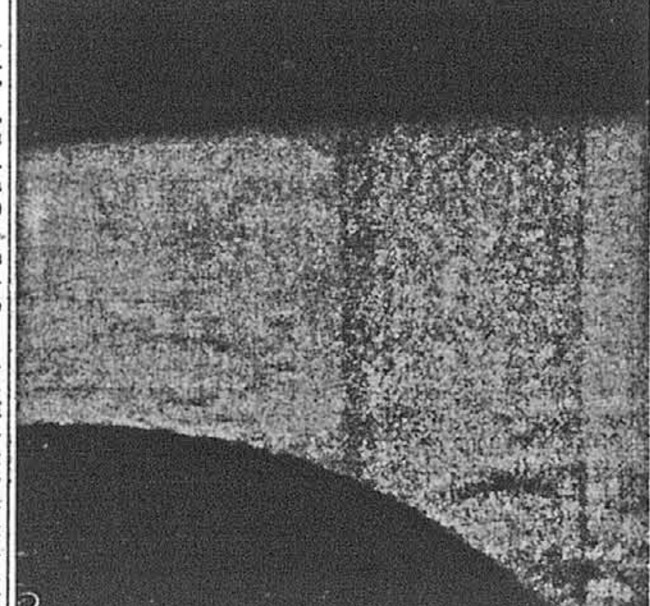
16-го грудня відбулася українська Служба Божа в церкві св. Єлисавети у Відні. Проповідував єпископ Вайнбахер.

16-го січня 1966 відбулася торжественна Служба Божа в Альзер-кірхе. Проповідь мав Кардинал Коеніг. Цією Службою Божою починається тиждень молитов за перестідування церкву.

На закінчення тижня молитов, 23-го січня 1966 буде передача нашої Служби Божої через віденське радіо. Передача буде о год. 10-ій. Пояснення по-німецьки моя мати ректор Гергард Вольф.

Д-р Маріян Дзерович

МІСЯЦЬ З ФОТО-ОБ'ЄКТИВУ „ДЖЕМІНІ-7"

Фотографія Місяця, зроблена астронавтами Френком Борманом і Джімом Ловеллом під час лету їхнього космічного корабля.

Вашингтон, Д. К.

ТРАДИЦІЙНА ПРОСФОРА 78-го ВІДДІЛУ СУА
ім. Олени Степанівни

Заходом місцевого Відділу СУА відсвятковано 8 січня спільну просфору української громади у Вашингтоні. Просфору відкрила голова Відділу п-ні Мирослава Скасків.

Просфора пройшла в святковому настрої. На зустріч 78 Відділові пішов парох української Кат. Церкви о. Даниляк, відступаючи прекрасну залю, яку членкині СУА чудово прикрасили. Вишивки, кераміка, ялинки, колоски пшениці і колачі на столах створили своєрідний, святвечірний настрій.

Зійшлися всі з нашої громади: „старі" й „нові" (що вже теж постарілися) й засіли згідно при спільній трапезі. Прийшли й визначні гості нашої колонії: о. проф. Войнар, о. ректор Беднар, проф. Смаль-Стоцький, професор М. Богатюк й другі. Серед чужинців, що цікаві побачити наші різдвяні звичаї, був, між іншими, монс. Муді з Кат. Університету у Вашингтоні. Прийшли й наші питомці з Духовної Семінарії, які зайняли один стіл, а при двох столах зібралася численна громада дітей.

Після благословення просфорних хлібів отцем Данусяром, парохом Української Кат. Церкви св. Родини, сеньйорка - членка п-ні О. Канда поділилася ними з присутніми, складаючи при тому побажання.

Програма була вміло й доцільно зорганізована. Почали її молоді колядники зі звіздою: В. Конюковський і Р. Кормилюк, а останній прекрасно відтворив вірш Б. Лепкого „Під Святий Вечір". Після того церковний хор, під управою п. Миколи Кормилюка, відспівав гарно колядки, а оркестра, зорганізована о. Данусяром, відограла декілька коляд.

Змістовні та щирі були промови оо. парохів Даниляка і Данусяра, о. проф. Войнара й о. ректора Беднара, п. Е. Шарко (по-українськи), а п. О. Задорецька (по-англійськи) прекрасно пояснили наші різдвяні звичаї та їх символіку.

Актуальною була промова д-ра Р. Барановського, що виступив з привітом від Українського Конг. Комітету. Програму вела тактовно п-ні Р. Сьокало.

Присмно, в родинному настрої й цікаво прозели присутні цей Свят-Вечір. Деякі з них, а головно молодь й діти, перший раз пережили ці спільні традиційні звичаї, почули рідні колядки й пробували традиційних страв.

І в цьому мабуть найбільша заслуга 78 Відділу СУА, що зацікавлює чужинців і зв'язує нове покоління з нашими звичаями, традицією й українською спільнотою.

Голова п-ні М. Скасків щиро подякувала всім промовцям, виконавцям програми, паням, які вложили стільки труду в приготування смачних страв та в прикрасу залі, та всім присутнім за таке численне прибуття.

А. Д.

Збори Відділів УНС

НЕДІЛЯ, 30-го ГРУДНЯ 1966 р.

БАЙОН, Н. Дж. Річні збори 281 Відд. ім. Т. Шевченка о год. 5-ій веч. в приміщенні УНДому. На тих зборах буде вирішена справа злуки 380 Відд. з нашим, тому просяться всіх членів прибути на ці збори та висловити свою думку відносно згаданої злуки. На закінчення зборів відбудеться вибір спільної управи на біжучий рік. В зборах візьме участь обласний організатор УНС на східі стейти Степан Гаврищ. — М. Сірий, предс., М. Волощин, секр.

БАЙОН, Н. Дж. Річні збори 380 Відд. ім. св. Григорія, о год. 5-ій веч. в УНДомі. На тих зборах буде вирішена справа злуки нашого відділу з 281 і тому просяться всіх членів взяти активну участь в тих зборах. На закінчення зборів відбудеться вибір спільної управи на 1966 р. В зборах візьме участь обласний організатор УНС на східі стейти Степан Гаврищ. — М. Шкодин, гол., М. Кормелюк, секр.

Розшуки

АДАМ КРИСА
з села Лосє, пош. Лабова, пов. Новий Санч; обл. Краківська, пошукує сестру Теклю, замужем за Адама НЕЛЯЧИКА, її дітей і інших рідних. Відгукнутися прошу на таку адресу:
Adam Krysa
596 Emmett Street
Phoenixville, Pa. U.S.A.

ТАРЗАН, ч. 5 565. Фантастичний порядок!

Тарзан звернувся до наставрашених тубільців. — Чому ви підкоряєтеся горилі? Ви ж дісте як невільники.

Провідник із сумом повердив. — Болгані був вибраний Нумою, імператором золотого палацу.

Мавполюд витріщив очі. То значить, що лев панує над всіми цими створіннями. Який фантастичний порядок.